

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

MARCEL AVRAM

PRIMARUL
LUNI IULIE

În această vară care părea că va arde la brăul cerului, am cunoscut într-un oraș din Țara Banatului, un dascăl de matematică politicoasă ca un om având conștiința propriei valori, modest ca un poet și gospodar ca un pogan. Numele său? Marcel Avram, edilul orașului Făget. Un om cu destinul împletit cu acela al urbei în care trăiește, în care și-a dorit să trăiască din clipa în care a ales - întâiul fiind din sute de concurenți - Făgetul, ca oraș al carierei sale de profesor, urmând astfel, ca pe un tărâm al recunoștinței, pașii părintelui său; tot dascăl și tot de matematică. Peste 16 ani, o fată din Făget, citind aceste însemnări, s-ar putea să-și îndemne viitorul spre Facultatea de Matematică. Ce s-ar întâmpla atunci? Dacă pe fată o va chema Miruna, atunci în Făget se va putea vorbi de o dinastie de matematicieni - dinastia Avram.

M-am bucurat să cunosc un astfel de om, un primar deschizător de frumoase perspective pentru orașul său. Dar despre realizările sale, în care un loc aparte îl ocupă maiestuosul Centru civic, voi vorbi pe larg, pentru dumneavoastră cititorii jurnalului "Banatul", într-un interviu cu acest primar, care într-o Românie vanghelizată, face cinste funcției sale.

ADEVĂRURI CARE SCÂNTEIAZĂ

Citește! Numai citind mereu, creierul tău va deveni un laborator nesfârșit de idei și imagini. (Mihai Eminescu)

Lectura ziarelor a făcut să crească numărul proștilor. (Lev Tolstoi)

Nu citești pentru a vă distra precum copiii, nici pentru a vă instrui precum cei ambițioși. Nu, citești pentru a trăi! (Gustave Flaubert)

Lectura, iată învățătura cea mai bună. (Pușkin)

Trebuie să citim pentru a avea putere. Omul care citește trebuie să trăiască intens. Cartea trebuie să fie o sferă de lumină în mâinile cititorului. (Ezra Pound)

Trebuie să citim Biblia așa cum un tânăr citește scrisoarea de la iubita lui, bucurându-se la gândul că aceasta este scrisă pentru el. (Kierkegaard)

La ce sunt bune cărțile? Îmi vine să răspund: la totul și la nimic. Poți trăi foarte bine fără să citești. Milioane de oameni n-au deschis niciodată o carte. A vrea să le explici ce pierd e totuna cu a explica unui surd frumusețea muzicii lui Mozart. În ce mă privește, mă număr printre cei care nu pot trăi fără cărți. Sunt un vicios al lecturii. Am nevoie să citesc așa cum am nevoie să mănânc și să beau. Hrana pe care mi-o oferă lectura îmi este la fel de indispensabilă ca și aceea materială. Resimt fiecare zi fără o carte ca pe o zi pierdută. (Nicolae Manolescu)

În viață trebuie să înveți să citești printre rânduri și în oameni. Să citești printre vorbele lor și chiar dincolo de ele. Uneori, un oftat povestește mai mult decât un roman-fluviu, o privire - mai mult decât o bibliotecă. (Ileana Vulpescu)

La fel ca și cartea, răvașul se citește prin adulmecare, pipăire, atingere. Din pricina asta, deșteptii spun: "la citește, să vedem ce zice scrisoarea!" Iar proștii spun: "la citește ce scrie!" (Orhan Pamuk)

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Cu toții îl știm azi drept „Palace”. Numele inițial dat după cel al proprietarului, a fost Dauerbach. Un timișorean cu acest nume și prenume Georg solicită primăriei un teren de 632 de stânjeni pătrați în a doua parcelă de teren dinspre teatru spre Josefîn. Anul era 1911. I se aprobă cumpărarea terenului citat cu suma totală de 250000 de coroane, deci 396 de coroane pe stânjen pătrat. Planurile unei case cu apartamente de închiriat sunt făcute de arhitectul László Székely în același an 1911. Se ridică până în 1913. Primăria avea un plan general de urbanism ce urmărea transformarea zonei într-una rezidențială. Ca urmare, impunea fiecărui cumpărător de teren construirea clădirii în termen de unul sau doi ani, cu prezentarea prealabilă a planurilor fațadei spre aprobare; acestea trebuiau făcute în stilul caracteristic al arhitecturii

Tramvai traversând Bulevardul Regele Ferdinand, actual Piața Victoriei, mai cunoscută drept Piața Operei. (Colecția de ilustrate Octavian Lescu)

de început de veac și era obligatorie folosirea anumitor materiale și chiar a anumitor culori. Inclusiv forma și mărimea acoperișului erau reglementate. Ca să nu mai vorbim de obligația proprietarului de a îngrași - sau construi, dacă voia - partea din spate a terenului în așa fel încât să

arate estetic. La parter s-au creat de la început cafeneaua și restaurantul Palace. Primul arendaș a fost Henric Berger, care a reglementat cu proprietarul și cu primăria suprafața exterioară unde își așeza mesele și chiar forma și mărimea saletelor (umbrarelor). Pe colțul nordic al palatului a funcționat de la început (1913) o farmacie. Ea a fost închiriată de diverși farmaciști și se bucură și astăzi de un bun renume în oraș. Primul arendaș a fost Michael Braner, în anul 1913, strada (Corso de azi) din dreptul palatului și până la piașiști este pietruită cu piatră semicubică și cu așa numita piatră Cyclop. Ce mult este de atunci! Deceniile au trecut în goană, oamenii s-au schimbat și ei. De intri pe poarta laterală vei avea surprize: scări, ancadrame de uși sau ferestre, interioare spațioase, tavane deosebite, în esență, o clădire monumentală, funcțională, ce face cinste constructorului, proprietarului de odinioară, dar și orașului Timișoara.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

COMUNA GRĂDINARI LA CEAS DE SĂRBĂTOARE

SĂRBĂTOAREA VĂII CARAȘULUI – GREONI EDIȚIA A X-A

Marius ROȘIAN-MITROVICI

Localitatea Greoni este unul din cele mai importante puncte culturale artistice ale Văii Carașului", consideră dl. viceprimar Iancu Ion Lepa, coregraf de meserie care în decursul a cca. 30 ani de activitate folclorică a pregătit și îndrumat sute de copii și juni ai Carașului.

De ce sărbătoarea Văii Carașului? Pentru că localitatea Greoni se află în vecinătatea cursului de apă al râului Caraș, care izvorăște din munții situați în raza comunei Carașova, curgând la vale pe traseul Goruia-Giurgiova-Ticvaniul Mare-Grădinari-Greoni-Vărădia-Vrani-Berliște, trecând apoi dincolo de granițele României în Serbia.

Începând cu prima ediție, au participat ansambluri de cântece și dansuri populare din localitățile menționate la alineatul precedent. Pe lângă ansamblurile din România au mai participat: fanfara localității Coșteiu, ansamblul cultural-artistic din localitatea Nicolinț (ambele din Serbia), precum și soliști de "frunce" ai folclorului românesc cum sunt: Cornelia și Lupu Rednic, Pătru Mățu Stoian, Robert Târnaveanu, Sava Negrean Brudașcu, Nicoleta Voica, prezentatoarea Iuliana Tudor.

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

- ▶ PROIECT DE HOTĂRÂRE cu privire la rectificarea bugetului pe 2011;
- ▶ PROIECT DE HOTĂRÂRE cu privire la accesarea de fonduri nerambursabile prin Programul de Cooperare IPA România-Serbia 2007-2013, Axa 3 – People to people;
- ▶ PROIECT DE HOTĂRÂRE cu privire la dezlipirea suprafeței de 3000 mp teren intravilan din izlazul comunal Grădinari;
- ▶ PROIECT DE HOTĂRÂRE cu privire la atribuirea suprafeței de 5800 mp teren extravilan situat în locul Ibrilonț domnului Țundrea Ioan.

Foaia de Banloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

(urmare din numărul trecut)

...noi ținem impozitele foarte mici

INTERVIU REALIZAT DE GEORGIANA COTOȘPAN

Domnule primar, primul obiectiv pe care trebuie să-l vadă un om la cea dintâi vizită într-o localitate, trebuie să fie școala.

▶ Am investit foarte mult în școli, din păcate școlile mici de la sate s-au închis, fără să ne consulte și pe noi, iar la ora actuală, noi primăria, transportăm aproximativ 200 de elevi pe banii primăriei de la Banloc la Deta, la liceu, pentru că părinții nu au posibilitatea să-i țină în gazdă și atunci ar fi păcat să piardă copiii. Cu banii dați așa putea să plătesc dublul dacăliilor care au fost nevoiți să plece. Copiii trebuie duși la școală. Sunt duși cu un autobuz închiriat, marca „Mercedes” al primăriei și cu un microbuz tip „Aro” cu care se fac curse, două dimineața și două seara.

Ați terminat o facultate grea, din cadrul Universității de Științe Agricole a Banatului, e mai grea viața de primar decât viața de șef de fermă?

▶ Cred că da.

V-ar plăcea să vedeți peste ani Banlocul orașel?

▶ Mi-aș fi dorit, am avut ghinionul că a început războiul din Iugoslavia și s-a întrerupt proiectul la castel. Dacă acest castel devenea centru european de conferință cred că la ora actuală vorbeam de Banloc ca de un mic orașel.

Am aflat de la „județ”, că primarul Toța are cele mai mici impozite pentru oamenii lui din Banloc. E adevărat?

▶ Noi ținem impozitele foarte mici, oamenii trec printr-o situație grea și le ținem mici de câțiva ani buni. Cred că am cele mai mici impozite din județul Timiș. Încerc să atrag bani din altă parte, să nu iau de la oameni. Noi ținem impozitele foarte mici, și consilierii sunt de acord, am un consiliu foarte bun.

(va urma)

CORUL „BUNA VESTIRE” LA SALZBURG

ECATERINA CHIU

Vizita la Salzburg s-a datorat legăturii pe care părintele Achim Petru, parohul Bisericii din Banloc, o are cu părintele Dumitru Vezuianu parohul Bisericii Ortodoxe din Salzburg, legătură existentă de mai mulți ani. Părintele Achim a participat la punerea pietrei de temelie în 2007, la ridicarea acelei biserici, finalizată în 2010, sfințită de I.P.S. Daniel.

Corul bisericii din Banloc „Buna Vestire” condus de părinte funcționează de mai bine de 10 ani ca urmare a dorinței de a continua tradiția corului bisericesc din Banloc, care era unul bărbătesc și îmbătrânit. Reușind să adune elevi, tineri, cadre didactice, eno-

riași din comună, a format un cor mixt, care a participat cu un număr de 30 de membri la evenimentul amintit, dând răspunsurile la Sf. Liturghie oficiată de ambii părinți în ziua de 22.05.2011, continuând cu un concert de cântări bisericești și patriotice. Românii din Diaspora ne-au ascultat cu mare bucurie și cu drag. După slujbă și miniconcert am luat masa împreună cu enoriașii și familia părintelui în sala Sf. Andrei, care se află lângă biserică. După masă am vizitat centrul vechi al orașului lui Mozart: casa compozitorului, cimitirul familiei, Domul, Grădina Mirabelei.

COMUNA BANLOC ÎN HAINE DE SĂRBĂTOARE

ECATERINA CHIU

Ruga satului se sărbătorește în fiecare an la Înălțarea Domnului care coincide cu sărbătorirea Zilei Eroilor. În acest sens, anul acesta elevii claselor primare au participat la Slujbă, după care au avut un program artistic în fața Monumentului

Eroilor din fața Bisericii Ortodoxe din Banloc, împreună cu un grup de elevi de gimnaziu din corul școlii, condus de prof. Neda Viorel. Materialul despre importanța zilei eroilor a fost pregătit de prof. de istorie Harabagiu Alin și prezentat de eleva Jivan Adelina.

La ora 18, deschiderea rugii a fost făcută de echipa de dansuri a școlii, formată din 12 perechi, condusă de doamna directoare Chiu Ecaterina. Dansatorii au prezentat două dansuri de pusă și un moment de cântece populare interpretate de solistele vocale Mîțu Andreia, cls. a V-a și Barbu Daniela cls. a VIII-a, și solistul instrumentist Radu Bogdan din clasa a IV-a care a interpretat: o doină, o ardeleană și un joc de doi la saxafon și care este pentru noi o mare bucurie cu care ne mândrim, toți pregătiți de dragul și talentatul nostru prof. Neda Viorel.

S-a plecat cu tot ansamblu în defilare pe șosea de la școală, ocolind Biserica, până la Căminul Cultural, cu Drapelul României în fruntea coloanei în interpretarea „Marșului” tradițional popular. După finalul programului dansatorii au defilat prin fața mulțimii adunate în curtea Căminului.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

EXCURSIA ȘCOLARĂ- MODALITATE EFICIENTĂ DE CUNOAȘTERE

Prof. Mihaela Cepela

directorul Școlii cu clasele I – VIII Remetea Mare

Prof. Drăghia Mariana

consilierul educativ al Școlii cu clasele I – VIII Remetea Mare

Excursia școlară oferă posibilitatea elevilor de a-și dezvolta spiritul de prietenie, voința, disciplina. Excursia contribuie la lărgirea cunoștințelor teoretice, întregește efectul instructiv-educativ al activității didactice, realizând în acest mod legătura dintre teorie și practică.

Deoarece este o activitate extrașcolară, excursia îi implică pe elevi în proiectarea, organizarea și desfășurarea ei, este o activitate cu caracter facultativ unde nu se pun note, nu se predă, ci doar se învață.

Recent, în perioada 27-28 mai 2011, elevii Școlii cu clasele I-VIII Remetea Mare au avut ocazia să participe la o excursie organizată la Cluj, prilej cu care au vizitat atât frumosul oraș și Grădina Botanică din Cluj, cât și Mănăstirea Râmeț și Salina Turda, obiective turistice aflate pe traseul acestei excursii.

Elevii au făcut fotografii și au notat ceea ce li s-a părut interesant, pentru a purta apoi la școală o discuție pe această temă.

Frumusețea locurilor și bogăția informațiilor primite au reprezentat pentru elevi un motiv întemeiat pentru care nu vor uita cu ușurință această excursie.

CINE SUNT EU?

Sanda FLORENTINA

CLASA A VII-A, ȘCOALA CU CLASELE I – VIII
REMETEA MARE, JUDEȚUL TIMIȘ
ÎNDRUMĂTOR: PROF. DRĂGHIA MARIANA

Sunt tristă și mă întreb: "Cine sunt eu?"
Și simt cum o lacrimă fierbinte îmi cade lin pe obraz și mă întreb: "Cine sunt eu?"

Merg pe un drum stingher și îmi zic: "Cine sunt eu?"

Ajung la școală și mă așez pe un scaun și mă întreb: "Cine sunt eu?"

Iar atunci o voce caldă și melancolică îmi șoptește: "Tu ești tot ce vrei tu să fii!"

Deodată tresar și realizez că totul a fost un vis. Dar rămân în minte cu aceeași întrebare: "Cine sunt eu?" oare...

Înger Înger Înger

Sanda FLORENTINA

CLASA A VII-A, ȘCOALA CU CLASELE I – VIII
REMETEA MARE, JUDEȚUL TIMIȘ
ÎNDRUMĂTOR: PROF. DRĂGHIA MARIANA

Vântul suflă cu buzele înghețate,
Mărețele aripi ale unui înger sunt luate,
Veșnic purtate într-un sfânt mister,
Ce dezlănțuia lumina vrăjită din cer.

Trimite preacurate lacrimi pe pământ,
Ce cad rând pe rând într-un liniștit cânt
Și în drumul lor nesfârșit găsind,
Frunze și petale ce le așteaptă zâmbind.

LA TRIFAS CU DOMNUL ÎNVĂȚĂTOR STOIA

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

(urmare din numărul trecut)

S puneți-mi aveți vreun regret în viață, ca dascăl? S-a mai schimbat ceva între școala în care ați predat dumneavoastră și cea de astăzi?

► Am avea un regret pentru că noi, cei care am predat aici, am locuit aici și ne-am înțeles excepțional, iar toată lumea știa cine era profesor în școală, dar acum nu mai există continuitate, pentru că profesorii stau un an, poate doi, după care pleacă.

Ne spuneți că prima dumneavoastră generație de la Remetea a fost compusă din 39 de elevi. Cum v-ați descurcat, nu a fost dificil?

► M-am ocupat foarte mult de ei, dar generația respectivă, când a venit în clasa I știa deja să scrie. Ei nu scriau, pictau. Când au ajuns în clasa a IV-a am început să le citesc autori străini.

Asta denotă o atență preocupare din partea familiilor cu privire la procesul de învățământ.

► Da, într-adevăr părinții se ocupau foarte mult.

Acest lucru în zilele noastre e mai deficitar.

► Poate fi și așa.

Elevii au alte preocupări față de generațiile trecute?

► Mă gândesc că cei mici nu prea, dar ceilalți...

Ați fost o viață printre elevi, cum v-ați simțit când ați ieșit la pensie?

► Acum vă spun sincer, nu știu de ce, dar am fost bucuros că am ieșit la pensie, chiar am așteptat să ies la pensie, după 40 de ani de învățământ ești zdruncinat. Ultimii 10 ani au fost groaznici, și mai era o chestie: eram și noi stresați ca tot poporul.

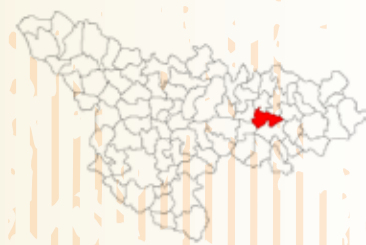
Ce calități trebuie să posede un om pentru a fi un învățător bun.

► În primul rând trebuie să fie el însuși un intelectual și să aibă și răbdare, dragoste, să vadă destinul unui elev în perspectivă.

Domnule profesor vreau să vă mulțumesc în primul rând că ne-ați primit. Au fost câteva clipe care ne-au făcut să înțelegem că tot ceea ce însemnăm noi, generațiile mai tinere, datorăm totul unor oameni ca dumneavoastră.

► Vă mulțumim mult și ne bucurăm că ne-ați onorat cu prezența, iar ușa casei noastre vă este în permanență deschisă.

Foaia F de Coșteiu

Pagină editată de Primăria Coșteiu ■

DE VORBĂ CU DOMNUL PETRU CAREBIA – PRIMARUL COMUNEI NOASTRE

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Domnule primar, ne este atât de aproape Gala premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, încât numirea dumneavoastră ca Primar al Anului din județul Timiș, nu ne îngăduie să ocolim întrebarea, firească într-o astfel de circumstanță...

▶ În numele cui am primit înalta distincție?

Exact, sau cum spune românul, mi-ați luat vorbele de pe buze.

▶ Mă bucur că ați pregătit o astfel de întrebare pentru debutul interviului nostru. Este bine și îmi doresc sincer, ca cititorii revistei „Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul istoric”, să

Locuitorii din Coșteiu m-au ajutat să aduc comuna printre cele mai frumoase ale Banatului.

află că am primit Titlul de Primar al Anului din județul Timiș, în numele tuturor locuitorilor din Coșteiu, care m-au ajutat să aduc această comună printre cele mai frumoase ale Banatului.

Printre locuitori se regăsește și familia dumneavoastră...

▶ Familia reprezintă pentru mine, piatra de temelie a întregii mele vieți.

Că veni vorba de familie, aveți un sfat pentru cei ale căror căsătorii, dumneavoastră ca primar le oficiați?

▶ Martin Luther, preot și doctor în teologie, reformatorul protestant ale cărui primeneli au fost aplicate în Bisericele Evanghelice-Luterane, spunea odată, exact ce doresc și eu să rog să țină minte tinerii căsătoriți și anume: „Creștinul trebuie să-și iubească aproapele, iar de vreme ce nevasta lui îi este cel mai „aproape”, ea ar trebui să însemne dragostea lui cea mai profundă”.

Cum vedeți reorganizarea teritorială?

▶ Noua reorganizare propusă de guvernării de astăzi, poate însemna pentru o parte a populației, pierderea identității și a originilor,

dar asta este problema altora nu a mea care mă ocup de administrație, care administrație, îmi impune cu totul alte priorități și probleme.

Cum ar fi?

▶ Ca primar, dacă aș avea o problemă cu reorganizarea teritorială, aceea ar fi legată de faptul că o astfel de acțiune, poate aduce imense prejudicii județului, prin pierderea unor bani europeni alocați pentru diferite proiecte, întrucât este un fapt știut, că toate contractele încheiate vor fi blocate deoarece UE nu acceptă schimbări în proiecte pe parcursul implementării acestora.

Domnule primar, vă mulțumim.

▶ Și eu vă mulțumesc, atât pentru seriozitatea întrebărilor, cât și pentru găzduirea lunară a Coșteiu drag, în paginile celui mai frumos jurnal care apare pe pământul Banatului.

COȘTEIU PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

• Coșteiu e o comună amplasată pe drumul mare, chiar înaintea de Lugoj. Beneficiază de apropierea orașului, dar și-a păstrat și specificul;

• Circulația e mare, însă se va reduce în următorii ani, când traficul va fi preluat în mare parte de autostradă.

Coșteiu e una din comunele mari ale județului Timiș. Amplasamentul e deosebit: pe drum european, aproape de oraș, printre dealuri, dar și între Timiș și Bega

* Sunt 3870 de locuitori, împărțiți în cinci localități, pe lângă cea de reședință, care e și cea mai mare, fiind arondate satele **Țipari, Păru, Hezeriș și Valea Lungă;**

*Suprafața e de 8700 hectare.

APĂ ÎN TOATE LOCALITĂȚILE COȘTEIULUI TIMIȘAN

Așa cum e și firesc, introducerea utilităților a început cu centrul de comună. Apa curentă a ajuns în toate localitățile componente. Au fost făcute foraje noi și reabilitate rețelele. Apoi s-a luat măsura branșării populației. Apa a fost introdusă în case și pentru ca utilizatorii să o plătească și astfel să o utilizeze rațional. Cișmelele stradale au fost desființate, ceea ce înseamnă că doar cine e racordat poate fi beneficiar. Investițiile s-au făcut cu bani guvernamentali, în mare parte. Sunt contracte, sunt bugetări făcute, iar lucrările sunt gata.

GUVERNUL A UITAT SĂ ACHITE DATORIA CĂTRE COȘTEIU

De doi ani, Guvernul „a uitat” să achite un rest de 900.000 de lei. Inutil să amintim că primarul Petru Carebia nu are aceeași culoare politică cu domniile din Executiv. Apa a ajuns în casele oamenilor înaintea canalizării. Și cu aceasta e o altă poveste. Execuția a pornit cu o finanțare din fondurile europene, prin SAPARD, Coșteiu fiind printre primii beneficiari. Lucrările pe primul proiect au fost finalizate repede, în 2007, iar de atunci s-a mers mai încet. S-a reușit introducerea canalizării în centrul de comună, pe strada principală din Țipari și într-o

mică zonă din satul Păru. Un proiect ulterior a fost finanțat cu întreruperi. Rețeaua a fost extinsă, a fost realizată și stația de epurare, însă din cele cinci stații de pompare funcționează doar una. Explicația e simplă: nu sunt bani pentru echiparea lor. La Hezeriș și Valea Lungă, sate mai mici și situate mai departe de centrul de comună, nu se pune problema introducerii canalizării. Inițial, toate aceste investiții au fost prevăzute într-un proiect integrat, care a fost depus la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. A căzut din mai multe motive, neimputabile edililor locali. Costurile cu avizele, cu expertizele și cu întocmirea documentației au depășit 300.000 de lei, bani care s-au pierdut, dar care ar fi fost buni pentru diverse alte lucrări în Coșteiu. Acum, proiectul a fost împărțit, cu drumurile într-o parte și cu un after-school și o grădiniță cu program prelungit, în alta.

(va urma)

Foaia F de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

CU EI NE MÂNDRIM

Recent, cei mai buni elevi făgețeni, coruri și echipe sportive de la Liceul "Traian Vuia" Făget, remarcați la olimpiade și concursuri în anul școlar 2010-2011 au fost premiați în cadrul unei festivități ce a avut loc la Casa de Cultură. Felicitări elevilor și dascălilor care i-au pregătit!

Stănilă Cosmina (cl. XII-a D)

- Premiul I la Olimpiada de tehnologii-faza județeană și mențiune la faza națională (prof. îndrumător Sîrbu Aurelia, Dumescu Marius, Pătru Oliver)

- Premiul I la Simpozionul Euroregional de Comunicări Științifice - faza interjudețeană (prof. îndrumător Tomoni Dumitru)

Huzoaița Florina (cl. VIII A)

- Premiul I la Olimpiada de istorie - faza județeană și participare la faza națională (prof. îndrumător Vernic Similea)

Emerich Edith (cl. XI D)

- Premiul I la Concursul Național de Comunicări și Referate - faza județeană și participare la faza națională (prof. îndrumător Tomoni Dumitru)

- Premiul I la Simpozionul Euroregional de Comunicări Științifice - faza interjudețeană (prof. îndrumător Tomoni Dumitru)

Barbu Alexandra (cl. XII A)

- Premiul I la Concursul Național de Comunicări și Referate - faza județeană și participare la faza națională (prof. îndrumător Tomoni Dumitru)

Chirali Ana Elena (cl. VIII A)

- Premiul II Olimpiada de chimie - faza județeană și participare la faza națională (prof. îndrumători Crăciunescu Horia, Balogh Valentina)

- Mențiunela Concursul național de maternică "Luminalvath"-faza județeană (prof. îndrumător Dobîndă Titus)

Iova Raulariana (cl. IX A)

- Premiul III la Olimpiada de limba și literatura română - faza județeană (prof. îndrumător Vida Angelica)

Popescu Denisa (cl. X B)

- Premiul III la Olimpiada de franceză - faza județeană (prof. îndrumător Brașovan Carmen)

(va urma)

Repere istorice

1288 - o primă informație documentară vorbește despre zona Făgetului, amintindu-i pe Bani Severinului Mihai și Velici care aveau aici anumite domenii (posesiunea Icuș);

secolul XV - zona Făgetului face parte din domeniul Hunedoarei, cel mai întins domeniu nobiliar din Transilvania de atunci, aparținând lui Iancu și Ioan de Hunedoara; „pentru banii cheltuiți cu echipamentul militar și cu expedițiile antiotomane, cei doi primesc zalog în Banat districtul Icuș, târgul Marginea și districtele valahe ale comitatului Timiș: Swdya, Monostor, Bosar și Supan, împreună cu satele și apartenențele lor“ - (conform istoricului Borlovan Patriciu Dragalina);

1548 - cetatea Făgetului este atestată documentar cu ocazia unei donații făcute de nobilul Ioan de Bozwar fiicei sale Dorothea, la castelul nobilului Iacob Bekes din Făget (Fagyath);

1544 - este amintită existența în cetatea Făgetului a unei garnizoane turcești din armata lui Kassim Pașa;

1591 - garnizoana otomană din Făget era formată din 94 de ulufedji și de asabi (soldați turci);

sec. XVI - ocupația de bază a localnicilor români din părțile Făgetului era creșterea oilor și a porcilor, iar în lunca râului Bega se practica cultura grâului, îndeosebi;

1516 - registrele de socoteli ale domeniului Hunedoarei arată că moara din Margina și cea din Mănăștiur aduceau venituri mai multe decât moara mare de la Hunedoara;

1594 - Făgetul este eliberat de turci de George Palatici de Ilidia, ban de Lugoj, descendent de cnezi români din Banatul de Sud;

1660 - călătorul turc Evlia Celebi trece prin cetatea Făget despre care scrie: „A fost construită

de o femeie cu numele de Tilen... E o construcție în formă pătrată, frumoasă și tare. La apus se află o poartă care dă spre câmpie. Are un dizdar, trei sute de ostași aleși și material de război îndeajuns; e acoperită în întregime cu șindriță, dar nu are piață și bazar sau altceva. Este doar un turn de serhat“ (cetate de graniță, n.n.);

1699 - cetatea Făgetului a fost distrusă de otomani; ruinele acesteia abia se mai văd;

1727-1729 - sunt colonizate în zona Făget familii românești venite din Valea Hațegului;

1729 - sunt aduși la Făget primii coloniști germani care primesc ajutoare materiale, sunt scutiți de dări pe termen lung, sunt sprijiniți să-și construiască școală și biserică.

(va urma)

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a II-a, coordonat de Dinu Barbu

O PERFORMANȚĂ ISTORICĂ

MARIAN TRAIULESCU

președinte ACS Flacăra Făget

Promovarea în Divizia C este o performanță deosebită pentru clubul nostru, pentru Făget, pentru minunații noștri suporter. Am întâlnit la Arad, o echipă galonată, un club de tradiție în fotbalul românesc. Mă bucur că, prin victoria noastră am răzbutat-o pe Poli Timișoara, care, acum mulți ani, a pierdut o finală a Cupei României în fața Jiului. A fost un campionat dificil. Echipa s-a încropit cu puțin înainte de începerea turului. Evoluțiile avute, meci de meci, ne-au dat speranțe că putem promova. Și ne-am urmărit cu perseverență, cu multă, multă muncă obiectivul. Nu a fost ușor. Am pomit cu un lot de 30 de jucători, pentru ca la meciul cu Jiul să avem 17. Consider că unul dintre secretele reușitei a fost disciplina atât în pregătire, meciurile oficiale cât și în afara terenului. Țin să le mulțumesc tuturor celor care au fost alături de noi întreg campionatul. Ne propunem să avem un parcurs la fel de bun și în Divizia C, să reprezentăm cu mândrie Făgetul în ediția următoare de campionat.

FLACĂRA FĂGET ÎN DIVIZIA C

Sâmbătă 6 iunie 2011. Stadionul din Chișoda, ora 13. S-a terminat meciul Chișoda - Făget, din ultima etapă a campionatului. Scor 0-2. Cu Boghian și cu căpitanul Telescu marcatori. Horă a bucuriei pe stadionul chișorean după un retur infernal cu "răsuflarea" echipei din Pișchia în ceafă, după un meci în care se putea risipi toată munca de un an. Suporterii făgețeni sunt fericiți. "La baraj, la baraj, mergem la baraj!" - strigă descătușați jucătorii. Flacăra Făget este campioana Diviziei D Timiș cu o linie de clasament impresionantă; 90 de puncte, 28 victorii, șase egaluri, zero înfrângeri, golaveraj 127-15! Va juca meciul de a accede în Divizia C cu mult mai galonată Jiul Petroșani.

Miercuri 15 iunie, stadionul UTA din Arad. Locul unde pe 30 septembrie 1970 "Bătrâna doamnă" îngenunchea Feyernord-ul. Ora 17, cald, deosebit de cald. Făgețenii intră timorați în arenă, dar încrezători în șansele lor. Băieții antrenorului Săvoiu domină, domină dar la finele primei reprize scorul este alb. În tribuna principală 2.000 de făgețeni, de suporter din Timișoara, Mănăștiur, Racovița, Dudeștii Vechi, din tot Timișul țin pumnii și-i încurajează pe jucătorii făgețeni. Începe a doua repriză. Ratări, ratări, ratări. Făgetul e mult peste Jiul dar golul nu vine... Minutul 89. Dan Rațiu pătrunde în careu și este faultat. Penalți! Calm, căpitanul Telescu, își potrivește mingea pe punctul cu var. Avânt, calm, șut precis, GOOOL! Un gol "Pentru tata" așa scria pe tricoul căpitanului Făgetului arătat tribunei. Peste câteva minute, fluier final. Flacăra Făget e în Divizia C!

Ei au câștigat la Arad! Ei sunt campionii!

Flacăra Făget (antrenor Adrian Săvoiu și Narcis Petre): Iacob - Rahovan (min 81 Gheju), Telescu (cpt), Gălan, Ahrițculesei - Glava, Deac, Bun-gău (min 69. A. Ilie), Popovici (min 76 Scînteie) - Boghian (min 90 Oberșterescu), Rațiu. Pe bancă au stat: Rădulescu, Burduhos, Borș.

Primarul Marcel Avram a declarat imediat după fluierul final al meciului de la Arad: "Este o mare victorie, este încununarea unui an de muncă și de sacrificii ale jucătorilor, antrenorilor și conducătorilor echipei. Primăria Făget a sprijinit echipa și mă bucur că ajutorul acordat s-a concretizat în performanța de a promova în Divizia C. Sunt convins că, și în Divizia C, Flacăra Făget, campioana Timișului, va reprezenta cu cinste orașul nostru și va avea rezultate la fel de bune ca cele din campionatul ce a trecut", spune Marcel Avram, primarul orașului Făget.

Foaia de Păuliș

Pagină editată de Primăria Păuliș ■

(urmare din
numărul trecut)

INTERVIU CU PRIMARUL COMUNEI

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Mai aveți și alte proiecte?
► Sigur. Proiect de dezvoltare a zonei de locuințe pentru tineri, în localitatea Sîmbăteni, lucrare în curs de aprobare a documentației și a certificatului de urbanism la Consiliul județean Arad. La A.P.D.R.P. Timișoara suntem în evaluare cu proiectul finanțat din fonduri europene „Centrul de Informare Turistică Păuliș – Barațca” în valoare de 200.000 Euro. Așteptăm finanțare de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului pentru proiectele depuse la Agenția Națională pentru Locuințe București în vederea construirii pentru tineri a două blocuri de câte 16 apartamente la Păuliș și Sîmbăteni. Avem deus la ADR Timișoara pe Programul Operațional Regional 2007 – 2013 Axa Prioritară 3 „Îmbunătățirea Infrastructurii sociale”, domeniul major de intervenție 3.4 „Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare și a infrastructurii pentru formarea profesională continuă, care cuprinde studii de fezabilitate pentru „Reabilitarea și extinderea școlii din Păuliș și Reabilitarea școlii Sabin Manuilă Sîmbăteni”, valoarea totală de 985.646 Euro, proiectul este eligibil, așteptăm finanțarea.

Domnule primar, sunteți un edil aproape înfinit, un om pe care grecii antici nu ar fi ezitat să îl numească lampadofor, adică un conducător care continuă, extinde și consolidează. Sincer, abia am prididit să scriu ceea ce dumneavoastră, iată, gândiți pentru istoria comunei Păuliș.

Ce vă nemulțumește la contemporanii politici?

► Am impresia că nu toți politicienii cunosc profund situația și realitatea populației din zona rurală, a pensionarilor de CAP, a celorlalte pături nevoiașe care trăiesc foarte greu, nu se întreprinde nimic concret pentru îmbunătățirea vieții acestor oameni. Nu se pune suflet pentru adoptarea unei legislații corespunzătoare în toate domeniile de activitate, iar multe dintre persoanele ajunse într-o funcție importantă nu privesc cu seriozitate, principialitate și consecvență problemele fundamentale ale țării, ale societății, urmărindu-și propriile interese în societăți, SRL-uri, firme etc.

O democrație prost înțeleasă?

► Da, consider că democrația este prost înțeleasă de multe persoane cu sau fără funcții, tineri sau persoane în vârstă, crezând că pot să

facă tot ce doresc în afara legii, nu există un respect față de lege, obrăznicia, nesimțirea, calomniile, injuriile s-au înmulțit, fiind prezente peste tot în societatea noastră de astăzi. Foarte puține persoane își asumă responsabilități în probleme fundamentale de guvernare a țării, se privesc cu subiectivitate problemele de reformă ale statului de către unii politicieni, sindicaliști și alte persoane care sunt manevrate. Nu se depun eforturi din partea politicienilor pentru a fi atrași în munca colectivă și creativă, oameni capabili bine pregătiți profesional pentru a scoate țara din situația în care se află, pentru a trece pe un drum bun și eficient având în vedere faptul că există resurse materiale.

(va urma)

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

HOTĂRÂRE privind rectificarea bugetului general de venituri și cheltuieli al comunei Păuliș pe anul 2011. INIȚIATOR: PRIMAR.

HOTĂRÂRE privind aprobarea documentației de achiziție publică pentru investiția „Înființare Parc Sabin Manuilă”, localitatea Sîmbăteni, comuna Păuliș. INIȚIATOR: PRIMAR.

HOTĂRÂRE privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a activității de transport public local pe raza comunei Păuliș. INIȚIATOR: PRIMAR.

HOTĂRÂRE privind înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „ECO LIPOVA”. INIȚIATOR: PRIMAR.

HOTĂRÂRE privind aprobarea Obiectivelor și Criteriilor de Performanță ale directorului-șef de ocol al Regiei Publice Locale Ocolul Silvic Zărandul R.A. pentru anul 2011. INIȚIATOR: PRIMAR.

HOTĂRÂRE privind modificarea prețului și tarifului serviciului public de alimentare cu apă potabilă și canalizare-epurare, la nivelul comunei Păuliș, operator SC Compania de Apă Arad SA, jud. Arad. INIȚIATOR: PRIMAR.

HOTĂRÂRE privind stabilirea unor măsuri de gospodărire comunală. INIȚIATOR: CONSILIER LOCAL ILEA VIOREL.

Președinte de ședință,
DORIN VALEA

Contrasemnează secretar,
SIMONA PASCU

► Prin pădure

(urmare din
numărul trecut)

„MICII ECOLOGIȘTI” AI ȘCOLII GENERALE PĂULIȘ

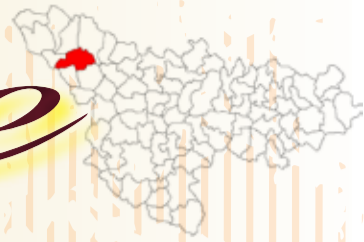
Prof. **TATIANA TUDUR**

Micii ecologiști” au continuat prin parcurgerea unui traseu prin pădure, sub îndrumarea ghidului, care a explicat copiilor importanța pădurii, tipuri de arbori, arbuști și subarbuști, vârsta arborilor, specii de păsări și animale care trăiesc în Parcul Natural Lunca Mureșului, apelând permanent la ceea ce elevii cunosc deja și răspunzând la întrebările acestora într-o formă accesibilă, captând atenția și stârnind interesul copiilor față de minunata lume a viețuitoarelor naturii.

„Micii ecologiști” au organizat, în cursul lunii mai o acțiune, cu caracter de voluntariat, privind protejarea mediului, acțiune desfășurată în lunca Mureșului, la Păuliș, dovedind astfel că nu pot fi indiferenți la ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Foaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

DE VORBĂ CU DOMNUL PRIMAR AL COMUNEI TOMNATIC

Există oameni pe care întâlnindu-i, spun unii, ai sentimentul că îi cunoști de o viață. Eu, întâlnindu-l pe primarul comunei Tomnatic în tinerețea acestei veri, am avut brusc convingerea unei prietenii durabile. Frumos bărbat și demn și citit. Vizitați Tomnaticul și veți vedea că oamenii locului, știu să aleagă un primar. Vasile TODI

INTERVIU REALIZAT DE MARIUS MATEI

Stăm de vorbă domnule primar în cea de-a doua dumneavoastră casă, care este tocmai primăria comunei Tomnatic pentru chiar „Foaia de Tomnatic”, pentru debutul acestei „Foi”. A fost greu începutul în administrație?

► Perioada de început a fost îngrozitor de grea, suntem o primărie nouă înființată. Din 1968 până în 2004 am aparținut de primăria comunei Lovrin și din 2004, am preluat conducerea primăriei nou înființate, Primăria Tomnatic. La început a fost greu pentru că, începând de la primar toată lumea a fost începătoare în administrație. Am preluat doar o singură persoană angajată la primăria Lovrin, în rest a trebuit să-mi formeze echipa și să-i fac să înțeleagă că dacă vor să pună umărul la reconstrucția Tomnaticului sunt bineveniți, dar să nu mă întrebe de salariu că îmi era rușine să le spun. Dacă vor să lucreze cu mine să vină, alt salariu, decât cel obișnuit în administrațiile publice nu le pot da pentru că acesta este salariul de bugetar la primărie. Oamenii m-au înțeles și am început într-o încăpere din celălalt corp de clădire, era singura cameră funcțională. Toată echipa stătea acolo. Am început amenajarea sediului prin muncă voluntară. Tot ce se vede s-a făcut în 2 luni și jumătate. Am văzut construcția planului de funcționare a clădirii, căror birouri trebuie să le dau funcționalitate, ce nevoi avem, ce personal avem și am desenat pe planșă. Le-am arătat fiecăruia biroul său. Câte doi au preluat câte o cameră și au făcut ceea ce se vede acum. În două luni și jumătate am avut inclusiv mobilierul.

Spuneți-mi vă rog cum ați găsit satul atunci când a devenit comună?

► Cu multe lucruri necesare a fi făcute. Străzile cam 80% erau impracticabile, iluminatul era doar pe strada principală, în rest doar unde și unde câte un bec, apa mai mult se întrerupea decât curgea, școala arăta destul de rău, baza sportivă cu tradiție la Tomnatic, să nu uităm că a fost prima echipă din divizia B sătească, o bază sportivă frumoasă, dar lăsată în

paragină și cu o datorie către comuna Lovrin.

Datorie către Lovrin?

► Da, cei de acolo pretindeau că mai avem o datorie pentru niște lucrări făcute, pe care eu nu le-am văzut pe străzile de la Tomnatic.

Și ce-ați făcut?

► Le-am achitat și datoria și am început treaba.

(va urma)

TOMNATICUL ÎN DATE ȘI CIFRE

► Reper istorice

1451 - localitatea este atestată documentar sub numele de Naghiuz - „Uzul Mare”, probabil cu trimitere la populația cumană (uzii), rămasă mai multă vreme pe teritoriul Banatului istoric;

sec. XVII - satul (unde exista o comunitate de români și de sârbi atestată la anul 1590) este depopulat din cauza incursiunilor turcești;

1772 - în pusta Naidoș sunt aduși coloniști din Lorena, parte din Alsacia, dar și din Bavaria, Suabia, Württem, Luxembourg;

mai multe familii de **coloniști lorenzi** vor migra înspre Banatul sârbesc, acolo unde erau deja sate cu populație de limbă franceză;

februarie 1944 - mai multe familii din Tomnatic solicită acordarea cetățeniei franceze pentru a scă-

pa de deportarea în URSS;

2004 - comuna Tomnatic a fost reînființată prin desprinderea de comuna Lovrin;

2010 - 150 de localnici lucrează în Germania.

► **Populația stabilă la 1 ianuarie 2010** - total = 3.198 de persoane, din care:

- masculin = 1.571 de persoane;
- feminin = 1.627 de persoane.

► **Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010** = 1.050.

► **Sate componente:** - Tomnatic.

► **Instituții școlare:**

- Școala cu clasele I-VIII Tomnatic;
- Grădinița cu program normal Tomnatic.

► **Instituții sanitare:**

- Cabinete medicale: Tomnatic (două);

- Cabinet stomatologic: Tomnatic;

- Farmacie umană: Tomnatic;

- Cabinet veterinar: Tomnatic;

- Farmacie veterinară: Tomnatic.

► **Instituții culturale:**

- Biblioteca comunală: Tomnatic.

► **Biserici, mănăstiri și alte lăcașe de cult:**

- Biserica ortodoxă română Tomnatic (1980);

- Biserica romano-catolică Tomnatic (1796);

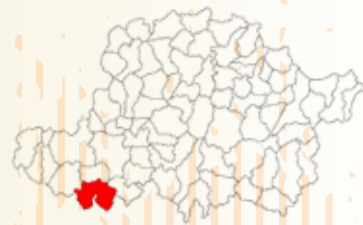
- Biserica penticostală Tomnatic (2006).

► **Ruga și alte manifestări cultural-religioase:**

- Ruga în localitatea: Tomnatic (8 septembrie - Sf. Maria Mică).

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a II-a, coordonat de Dinu Barbu

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

PERSONALITĂȚI

Articol realizat de Prof. ANA-MARIA ARDELEAN

Leopol Kosilkov (1850-1840) - "deșteptătorul" și omul renașterii învățământului și culturii bulgare din Vinga, pe lângă prodigioasa activitate didactică, a fost neobosit redactor de ziare, broșuri, reviste, manuale, calendare populare, cărți.

Stefan Duniov (1815-1889) - vestit revoluționar, garibaldist, doctor în drept și științe agricole, a urmat Școala Generală la Vinga, luând doctoratul în drept la Budapesta. Participă la Revoluția din 1848, după revoluție este închis la închisoarea din Josefstadt (10 ani), unde studiază limba italiană, franceză și spaniolă. În anul 1857 este elberat.

În anul 1859 începe războiul austro-italian, Duniov se angajează în armata lui Garibaldi și are sub comandă peste 500 de soldați, fiind

numit colonel. Este decorat cu distincție de către statul Italian. Este rănit la picior rămânând invalid și primește o pensie militară de la statul italian, fiind recunoscut în acea vreme de către toți oamenii politici ai Italiei.

Se căsătorește cu o italiancă și are 6 copii. Duniov a murit la 74 de ani, fiind înmormântat la Pistoia-Italia. Un mare cotidian din Budapesta, în numărul din 31 august 1889, scrie despre el « a murit cel mai viteaz dintre vitejii revoluției de la 1848 ».

...avem o singură viață și această viață înseamnă și modul în care reușim să trăim

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

(urmare din numărul 5)

Trăim o perioadă de sărăcie națională. Cum reușiți să faceți rost de bani?
▶ Nu există sărăcie, ea depinde de noi. Nu putem spune că suntem săraci atât timp cât ne luptăm pentru o viață mai bună și vrem să simțim altceva în următoarea zi. Lipsa banilor se simte, dar programele majore, de interes local sunt promovate și continuate.

Ca proiecte de viitor ce mai rămâne?
▶ Singura problemă majoră la Vinga este de a atrage investițiile străine, investitorii privați pentru a crea locuri de muncă, aceasta fiind singura problemă care a mai creat disconfort cetățenilor localității Vinga și mai ales că ei fac naveta la Timișoara, Arad, deoarece locurile de muncă la noi nu acoperă întreaga nevoie pentru realizarea unor venituri ce duc la un trai decent. Sigur că mai avem de modernizat centru civic, mai avem de rezolvat problemele supermarketurilor, a magazinelor mari, a unor bănci la Vinga, a unor sedii de firme și servicii care să poată oferi toate condițiile ca omul să nu mai meargă la oraș pentru a face cumpărături sau pentru a face o tranzacție bancară. Avem nevoie de aceste lucruri și sperăm că odată cu atragerea investitorilor și cu demararea unor investiții privind locurile de muncă, vor fi completate și aceste lipsuri care încă mai sunt.

Domnule primar, sunteți un om realizat profesional, familial, știu că profesional ați condus ani

de zile o firmă reușită, prosperă, ce v-a îndemnat să acceptați un post atât de dificil?

▶ Implicarea în administrație înseamnă a oferi, noi nu ne putem separa ca indivizi, trăim într-o societate în care ne dorim să trăim toți la fel. Nu facem nimic, dacă eu ca om de afaceri, care am rezolvat toate problemele mele pentru o viață decentă, nu eram mulțumit pentru că trăiam într-o societate în care lucrurile stau pe loc. Modul în care privesc lucrurile este de a face și de a administra sau măcar de a crea, perspectiva unei dezvoltări locale care să ne permită o viață civilizată și o condiție de trai pe care o merităm, că totuși avem o singură viață și această viață înseamnă și modul în care reușim să trăim în această viață. Dacă trăim la țară și dacă avem bani, nu putem spune că trăim fericiți pentru că mediul în care trăim trebuie să fie un mediu plăcut, ambient și în care să-l vedem și pe vecinul nostru că zâmbește și nu să creăm acea stare de ierarhizare într-o societate în funcție de banii pe care îi acumulăm, fiecare după necesități.

(va urma)

INVITAȚIE

Cu ocazia sărbătorii zilelor localității Vinga, avem deosebită plăcere de a vă invita să participați la evenimentele ce se vor desfășura după următorul program:

31 IULIE - 1 AUGUST 2011

Sâmbătă - 30 iulie 2011

Concurs și demonstrații ale S.V.S.U. - Pompieri Vinga și invitații lor;

Duminică - 31 iulie 2011

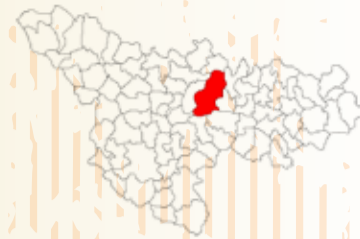
18:00 - Spectacol de cântece și dansuri populare cu Ansamblul „LILIACUL” Vinga și invitații lor din Arad, Timișoara, Belinț, Dumbrăvița, Ponoarele Mehedinți, Mailat, Serbia;

Luni - 01.08.2011

18:00 - Concert muzică religioasă la Biserica Romano-Catolică Vinga.

Foaia de Recaş

Pagină editată de Primăria Recaş ■

PAROHIA ORTODOXĂ RECAȘ II

VERONICA ANDRUSEAC

Astăzi, 29 iunie 2011, parohia ortodoxă Recaş II și-a cinstit ocrotitorii, pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel, cei care așa cum spunea părintele paroh Aurelian Milă, n-au năzuit spre altceva decât spre hobotnicia credinței, singurul altar pe care nu l-au întinat și nu l-au părăsit decât odată cu viața. Sfânta Liturghie a fost oficiată de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, la Capela, "Sfinții Apostoli Petru și Pavel" din cadrul Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă "Constantin Păunescu".

"Tuturor credincioșilor și mai ales copiilor de aici din centrul de plasament, din partea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit al Banatului binecuvântarea sa și dragostea sa părintească și în același timp să ne îngrijim de ei, pentru că sunt fără familie, sunt cu greutate având diferite boli, dar dincolo de acestea și ei sunt făpturi ale lui Dumnezeu" a spus Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul.

HARAMUL BISERICII ROMANO-CATOLICE

VERONICA ANDRUSEAC

Credincioșii Bisericii Romano-Catolice s-au pregătit pentru sărbătoare. Și-au pus ordine în gânduri, și-au priment creștinește cămara sufletului, au împodobit biserica. Părintele Paroh Anton Butnaru, alături de ceilalți preoți invitați, le-a vorbit credincioșilor despre dimensiunea spirituală a sărbătorii; despre culpă, despre felul în care noi oamenii trebuie să ne apropiem de suferința semenilor noștri, să fim mai îngăduitori unii cu alții, căci acest lucru te face să te bucuri de ceea ce ai. Să încercăm să ne purtăm ca și cum Hristos ar fi lângă noi.

Biserica poartă hramul Sfântul Ioan Botezătorul. Și pentru noi cei de astăzi Sfântul Ioan Botezătorul rămâne cel chemat, "Prooroc al celui Preaînalt". A vestit venirea lui Hristos, căruia așa cum mărturisesc evangheliile, el spunea că nu este vrednic să-i dezlege cureaua încălțămintelor. A fost un sol care a pregătit calea Domnului, așa cum ne încredințăm evangheliile, întorcând oamenii spre inocență și înțelepciune, drum pe care să vrem să mergem și noi. Să nu ne înstrăinăm de intimitatea cugetului nostru, să redevenim și să rămânem noi.

HARAMUL BISERICII ORTODOXE

VERONICA ANDRUSEAC

Așa ne-a spus părintele... În ziua Înălțării Sale, Domnul nostru, Iisus Hristos a făgăduit ucenicilor Săi venirea Mângâietorului, Sfântul Duh.

"Și pământul era netocmit și gol. Întunerica era deasupra adevărului și Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor".

Duhul lui Dumnezeu este suflu dătător de viață a lui Dumnezeu. Iubirea dintre El și creația Sa.

Toate marile evenimente mântuitoare ale regenerării noastre în Hristos: Întruparea, Botezul, Schimbarea la față, Patimile, Crucea, Învierea, Înălțarea, au pregătit venirea Sfântului Duh la Cincizecime.

Părintele ne-a spus că acesta ne aduce fiecăruia dintre noi, în biserică, tot ceea ce Hristos a primit pentru noi de la Tatăl în viața lui pământească. Ceea ce Hristos a dobândit Duhul ne împărtășește nouă.

Ne-am împărtășit cu Pâinea pogorâtă din cer și cu sângele Noului Legământ, alături de preoții Emil Paven, Aurelian Milă, Ciprian Ștefoni, Călin Negrea, Virgil Cardaș, Sorin Frujina, Vezeleci Slavoliub, Suici Gheorghe, ministrul agriculturii Valeriu Tabără, primarul Marinela Pasca, viceprimarul Dan Pelici, întreg Consiliu Local, am cântat cu toții:

Am văzut lumina cea adevărată,
Am primit Duhul cel ceresc
Am aflat credința cea adevărată...

Astfel, legământul cel nou, pecetluit ca și cel vechi cu atâta sânge, ne obligă la credință curată, căci Sângele Noului Legământ a fost vărsat pentru mulți spre iertarea păcatelor.

Așa ne-a spus părintele...

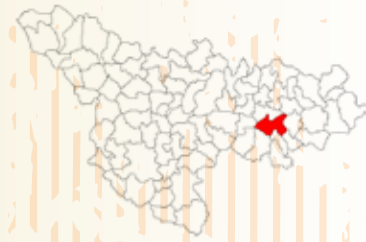
Biserica Ortodoxă Recaş I are hramul Pogorârea Sfântului Duh.

Nașii rugii au fost Marinela și Mărioara Pașca. Am plecat din curtea bisericii ortodoxe Recaş I, însoțiți de fanfara Casei de Cultură, de ansamblurile folclorice. La Sala Sporturilor din localitate, în prezența unui impresionant public s-a desfășurat un bogat program artistic susținut de formațiile de dansuri ale Casei de Cultură "Ion Cojar" din Recaş, de interpreții Stana Stepanescu, Andrada Paul, Oana Tomoiaoga, Dumitru Teleagă, interpreți instrumentiști.

La miezul nopții focul de artificii a bucurat ochii. Cântecele s-au auzit până în zori de zi.

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

LUGOJUL PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

GRAȚIAN NEAMȚU

De actualul teritoriu al orașului Lugoj, până la apariția propriu-zis a localității, au fost identificate o serie de așezări aparținând epocii neolitice, epocii bronzului (la poalele Dealului Viilor), perioadei daco-romane și prefeudale au fost identificate pe actualul traseu al șoselei de centură a municipiului.

Prima atestare documentară a Lugojului datează din anul 1334 când în registrele de dijme papale ale Arhidiaconatului de Sebeș este semnalat preotul Blasiu din Lugoj.

Ca formațiune administrativă, districtul Lugojului care îngloba și satele din împrejurimi datează din anul 1369 când este amintit ca *possessio Lugas*, iar cetatea, *castrum Lugas*, este menționată pentru prima dată în anul 1386 când este consemnat castelanul de Lugoj, Nicolae Garai. Datorită poziției sale marginale informațiile despre cetate sunt relativ puține și provin mai cu seamă din secolele al XVI-lea și al XVII-lea. Din punct de vedere militar cetatea Lugojului nu a prezentat până la crearea pașalâcului de Timișoara o importanță deosebită nefiind situată pe căile principale de comunicație, pe culoarul Timiș-Cerna ce făcea legătura cu fortificațiile de pe malul Dunării sau pe drumul de acces spre Transilvania prin Poarta de Fier.

Astfel din perioada mai sus amintită sunt păstrate și câteva descrieri ale cetății și a zonei înconjurătoare. Giovan Andrea Gromo, în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, descrie cetatea, situat în "însemnatul târg Lugoj", ca fiind nu prea puternic, dar că deține o poziție deosebită, iar călătorul turc Evlia Celebi face o descriere mai complexă a cetății în a doua jumătate a secolului al XVII-lea. După descrierea acestuia cetatea era de format pătrat, din lemn și pământ așezată într-o câmpie întinsă pe malul râului Zepel și înconjurată de un șanț plin cu apa aceluiași râu, în interiorul acesteia aflându-se o cetate interioară mai mică din piatră, de format pătrat înconjurată de un șanț separat. Presupunem că cetatea Lugojului poate fi localizată între str. Cetatea Veche și sediul Protopopiatului Ortodox.

(va urma)

Oameni cu care ne fălim:

ION BOLDEA

S-a născut la 7 ianuarie 1945 în Lugoj, fiind fiul lui Francisc și al Anei. A urmat cursurile Școlii Generale Nr. 4, iar apoi a absolvit Liceul "Coriolan Brediceanu". Este licențiat al Facultății de Electrotehnică din Timișoara, devenind ulterior doctor inginer.

Prof. univ. dr. Ion Boldea a desfășurat încă din tinerețe o intensă activitate științifică, publicând articole, studii de specialitate în diferite reviste din țară și străinătate. A publicat peste 40 de articole în reviste americane și englezești și a participat la peste 30 de conferințe internaționale.

Profesorul Ion Boldea a inventat și a realizat în țară primul vehicul pe pernă magnetică din lume cu motoare liniare sincrone performante. A inventat o oscilomașină liniară, brevetată în SUA și alte 32 de țări, care se află pe piața mondială.

A realizat 19 patente, 18 românești și unul american și internațional cu produs în fabricație cu desfacere internațională. Este laureat al Premiului "Aurel Vlaicu" al Academiei române în 1976 cu prima carte publicată în America "Linear motion machines". În anul 1999 este ales membru corespondent al Academiei de Științe Tehnice din România, Secția Electrotehnică - Energetică.

Consiliul Local Lugoj i-a acordat titlul de Cetățean de Onoare al orașului în anul 2000.

LĂCAȘUL NOSTRU DE MUZE - TEATRUL MUNICIPAL TRAIAN GROZĂVESCU

SIMONA ALEXANDRA IANCU

"Lugojul organizează singurul festival-concurs teatral neprofesionist cu participare internațională din România."

Historia mișcării teatrale, din Lugoj, a început în urmă cu aproape șapte sute de ani, izvorând din setea de libertate, de afirmare a conștiinței naționale, din uriașă energie a iubitorilor Thaliei, care au năzuit dintotdeauna spre bine și frumos, spre un loc al lor, unde să-și împlinescă idealurile.

Actul de naștere este semnat într-un document intitulat "Ephemerides five Diarum Ven Conventus Lugossiensis" datat în 10 mai 1841, unde apare o însemnare despre un spectacol de teatru școlar, la care și-au dat concursul și elevi români de la gimnaziul local.

În lunile ianuarie și februarie 1847, "Societatea Românească Cântătoare Theatre", de sub conducerea lui Iosif Farcaș, formată din câțiva actori profesioniști, prezintă pe scena Teatrului din Lugoj primele spectacole în limba română.

După cum scriu ziarele vremii, "reprezentările date în limba română au fost foarte mult vizitate".

În ianuarie 1846, meseriașii lugojeni, în frunte cu săpunarul Vasile Brediceanu, joacă o satiră semnificativ intitulată "Ciutura gâmfată sau Opincărița făloasă", o localizare de Luliu Neagoe. Această formație de teatru a venit, în anul 1851, în sprijinul văduvelor și orfanilor Revoluției de la 1848, fondurile realizate vărsându-se la Brașov, după cum insera "Gazeta Transilvaniei".

Începând cu deceniul al optulea al secolului al XIX-lea, la Lugoj își desfășoară activitatea, cu intermitențe, din cauza unor lungi turnee, în Transilvania, trupa lui G.A. Petculescu, reprezentările bucurându-se de mult succes.

Primul deceniu al secolului nostru a însemnat pentru teatrul românesc, din Lugoj, o etapă de înviare a activității organizată în cadrul "Filialei Societății pentru Fond de Teatru Român".

În perioada interbelică, la Lugoj, au activat mai multe societăți teatrale de amatori:

"Asociațiunea Română de Teatru Thalia", "Cercul Academic Bănățean",

"Societatea Dramatică-Muzicală", care au desfășurat o activitate rodnică de promovare a repertoriului clasic românesc. Demn de menționat este faptul că "Asociațiunea Română de Teatru Thalia" s-a îngrijit și de editarea unor colecții de piese într-un act, tipărind și difuzând, în decurs de zece ani, aproape 300 de lucrări.

Expresie a mutațiilor de calitate intervenite în fenomenul teatral lugojean, a fost creat în 1963, teatrul popular, cu stagiune permanentă, primul de acest gen în Banat. Activitatea se amplifica, fiind introduse, an de an, în repertoriu, lucrări valoroase din dramaturgia românească și universală. Străbătute de dramatism, individualizate prin talentul interpretărilor, spectacolele: "Montserrat" de E. Rables, "Să nu-ți faci prăvălie cu scara" de E. Barbu, "Focurile" de Magda Isanos și E. Camilar, "Broadway Melody 492" de Jura Soyfer, au cucerit realmente publicul prin sinceritatea și autenticitatea jocului, prin viziunea modernă a regiei și scenografiei.

(va urma)

Foaia de Jimbolia

Pagină editată de Primăria Jimbolia ■

JIMBOLIA SE PREGĂTEȘTE DE SĂRBĂTOARE!

Începutul lunii august, va marca pentru jimbolienii, importante evenimente. Cu mențiunea că programul publicat de noi, poate suferi intervenții ce nu țin de esență, vom socoti și prezența cititorilor tuturor primăriilor prezente în Jurnalul Banatul, deosebit de onorantă.

PROGRAMUL ZILELOR JIMBOLIENE 2011 - ediția XII

Vineri, 5 august 2011

- 10⁰⁰ Sala de consiliu a Primăriei. Deschiderea festivă. Fanfara Casei de Cultură.
- 11⁰⁰ Sala de sport Wiesenmayer. Turneu de tenis de masă.
- 15⁰⁰ Sala de sport Wiesenmayer. Turneu de tenis de câmp.
- 15⁰⁰ Muzeul Presei-Sever Bocu. Expoziții: Istoria Jimboliei oglindită în presă. Donații 2010 - 2011.
- 16⁰⁰ Forumul German. Întâlnirea oaspeților germani, organizată de Asociația șvabilor jimbolien din Germania (HOG Hatzfeld e.V.) și Forumul German.
- 17⁰⁰ Biblioteca Orașenească: Expoziție Sadoveanu. Lansare de carte: Dragomir Ciobanu
- 18⁰⁰ Biserica Catolică Jimbolia. Concert simfonic: Enescu, Liszt, Schumann. Lansare de carte: Mihaela Silvia Roșca.
- 20⁰⁰ Restaurantul Bulevard: Parada modei Simona Noroc

Sâmbătă, 6 august 2011

- 9³⁰ Sala de sport Wiesenmayer. Turneu handbal feminin.
- 16⁰⁰ Sala de sport Wiesenmayer. Turneu handbal masculin.
- 16⁰⁰ Muzeul Stefan Jäger. Deschiderea festivă a Muzeului Stefan Jäger după renovarea și reamenajarea camerelor etnografice cu sprijinul Muzeului Central Șvăbesc din Ulm, Muzeului Banatului, HOG Hatzfeld și Primăriei Jimbolia. Expoziție colectivă de pictură
- 20³⁰ Scena de lângă Florian. Concert Stefan Bănică Jr.
În deschidere formația AIM.

Duminică, 7 august 2011

- 10⁰⁰ Biserica Catolică. Liturghie solemnă celebrată de preotul Robert Dürbach. La orgă: Franz Müller.
- 11⁰⁰ Biserica Catolică. Concert de orgă cu Franz Müller și soliști vocali și instrumentali.
- 15⁰⁰ Sala de sport Wiesenmayer. Finalele turneului de tenis de câmp.
- 17⁰⁰ Scena de lângă Florian. Festivalul Folcloric Banat Triplex Confinium din cadrul proiectului „Dans și muzică” finanțat prin Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria - România 2007 - 2013: Echipele de dans din Makó, Sănnicolau Mare, Coșteiu, Kikinda și Jimbolia
- 19⁰⁰ Spectacol susținut de soliștii: Elena Jurjescu Todi, Daniela Condurache, Dinu Iancu Sălăjan, Anisoara Serafim, Liliana Savu Badea, Elena Vilău acompaniați de formația condusă de Iosif Calman.

- 07.08.2011 - workshop din cadrul proiectului HURO/0901/195/1.2.3 cu titlul: Fără frontiere - media care unește popoare din cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria România 2007 - 2013;
- 07.08.2011 Festivalul Folcloric Banat Triplex Confinium, care se desfășoară în cadrul proiectului HU RO/ 0901/194/2.5.1. cu titlul: Dans și muzică fără frontiere din cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria - România 2007 - 2013.

O EXCURSIE ÎN CAPITALA AUSTRIEI OFERITĂ DE PRIMĂRIA ORAȘULUI JIMBOLIA

PROFESOR DIANA IANCU

În perioada 18-22 aprilie 2011, elevii claselor a XII-a, diriginții și profesorii de la Grupul Școlar „Mihai Eminescu” au beneficiat de o excursie în Viena, totodată poposind și la câteva obiective turistice din Budapesta. Domnul primar Kaba Gabor a oferit această excursie cu circuit cultural, nu numai în acest an școlar, ci în fiecare primăvară începând cu anul 2006, drept recompensă pentru eforturile depuse de elevi pe parcursul anilor școlari.

Această excursie ne-a deschis orizontul cultural, ne-a binedispus, ne-a emoționat. Nu putem decât să-i mulțumim primarului pentru faptul că ne-a deschis ochii că Viena se află doar la câteva ore distanță față de Jimbolia și Timișoara și totuși puțini dintre cei cu venituri medii o vizitează.

Cu toții am fost impresionați de următoarele obiective turistice: Bastionul Pescarilor, Podul cu lanțuri și Palatul Parlamentului din Budapesta, Palatul Schonbrunn, Muzeul de Istorie,

Stephansdom, Hofburg (Muzeul Sisi, Apartamentele imperiale, Camera Argintăriei). Dacă am fi avut mai mult timp la dispoziție, elevii ar fi stat în Parcul de Distracții Prater până la epuizare.

Un sentiment de nostalgie, tristețe și respect ne-a cuprins pe

toți când am ascultat în limba română biografia împărătesei Austriei (Sisi), în încăperile în care ea și împăratul Franz Joseph au trăit. Fiecare colțisor, atent numerotat, era purtător de istorie. Cu tristețe ne-am îndepărtat de acel loc, am mâncat la un restaurant din centrul Vienei și am pornit spre frumosul oraș Jimbolia cu care ne mândrim și de la care avem mereu pretenții.

În încheiere reiterez mulțumi-rile adresate conducerii primăriei și nu pot decât să apreciez efortul și viziunea culturală, cu impact pozitiv asupra elevilor și profesorilor de la Grupul Școlar „Mihai Eminescu”.

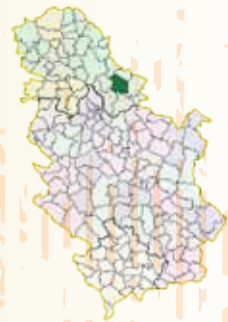
STUDIUL PLANTELOR MEDICINALE DIN ZONA JIMBOLIA

Sambucus ebulus

Elena POP

Boz (Sambucus ebulus) - Fam. Caprifoliaceae - se mai numește și boj, bozii, soc mic. Este o plantă erbacee perenă frecventă la câmpie și deal în locuri necultivate ruderales. Are rădăcini ramificate care pornesc dintr-un rizom gros de 2-3 cm, tulpina este rigidă, verde, glabră, înaltă de până la 2 m, în general neramificată, frunzele sunt imparipenat compuse cu foliole ovat-lanceolate, cu margini serate, florile sunt actinomorfe, grupate în cime corimbiforme terminale, de culoare albă spre exterior, roșiatice la interior, înfloresc în VII-VIII, fructele sunt drupe baciforme sferice, negre, lucioase. **Bioterapie:** infuzia din frunze mărunțite pentru tratarea bolilor de rinichi, combaterea răcelii, tusei productive, de asemenea rizomul și rădăcina sub formă de pulbere, din care se prepară decoct, este utilizat la combaterea constipației, frecții în caz de răceli cu dureri musculare și febră, periartrita scapulo-humerală, reumatism (băi în decoct de plantă).

Foaia de Alibunar

Pagină editată de Primăria Alibunar ■

AM COBORÂT DIN MUNTE

CÂNTEC DIN BANATUL SÂRBESC

Am coborât din munte
Să vin și pe la voi,
În târgul cel de frunte,
Sălbatic de război.

Mi-am chinuit gândirea
În nopți fără de vis,
Unde e fericirea
Din acel mic Paris?

Femeile pe stradă
De viață își bat joc,
Credința lor e falsă
Speranță n-au deloc.

Și cei cu milioane
Trăiesc cu mult dichis,
Banchete prin saloane,
Sau pleacă la Paris.

Și-acum mă-ntorc la munte,
Acolo-mi este drag.
În murmur de izvoare
Și cu miros de brad.

Să văz orașu-n care
Să ai tot ce dorești;
Multe dureri mai are
Al vostru București.

Un plâns cu disperare
Ca la voi nu găsești,
Că toate-s de vânzare
La voi la București.

Aflai în fine cheia,
Cu care prețuiești,
Cunosc de-acum femeia
La voi la București.

Iar cei fără' de picioare,
Ce-au fost la Mărășești,
Lungîți pe trotuare
Cerșesc prin București.

Și-acolo cânt iar doina
Frumoasă ca-n povești,
Să uit c-am fost vreodată
La voi la București.

▶ Vicepreședintele Comunității Românilor din Serbia, domnul IONEL TURCOANE, prezent la Gala premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, a transmis tuturor celor prezenți, salutul fraților din Serbia

DE DORBĂ CU DOMNUL IONEL TURCOANE, VICEPREȘEDINTELE COMUNITĂȚII ROMÂNILOR DIN SERBIA

(urmăre din numărul trecut)

INTERVIU REALIZAT DE MIRCEA PETROMAN

Statul român, Bucureștiul, vă sprijină sau vă mint?

▶ Statul român are departamentul pentru români în afara României, din păcate, de fiecare dată se schimbă metodologia de finanțare a proiectelor. Actuala metodologie, nu corespunde necesităților comunității.

Din ce pricini nu corespunde?

▶ Din cauză că noi avem deja câteva manifestări de amploare, cum e Festivalul de Muzică și Folclor, Festivalul Copiilor, Festivalul Colindelor etc, mult mai mari decât manifestările care se organizează cu 200-300 de participanți. În urmă cu 3 ani, la Festivalul Colindelor de la Nicolinț am avut peste 3000 de participanți, pe care din cauza lipsei banilor nu-l mai organizăm în ultimii ani. Noi în Banat avem aproximativ 10 fanfare. Am avut Festivalul Fanfarelor și am reușit după câteva decenii să reactivăm fanfarele de la noi din Banat. Din cauză că nu avem bani nu mai putem să organizăm festivalul.

Înainte de a veni spre dumneavoastră, domnul Vasile Todi, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, ne-a spus: „Întrebați frații cu ce-i putem ajuta!”

▶ În special cu cărți pentru copii.

Se pot aduce ușor, fără probleme?

▶ Sigur, prin intermediul Ambasadei și Consulatului României și vreau să menționez că eu consider că și corpul diplomatic în limita posibilităților ne-a ajutat, dar se pare că informațiile pe care ei le trimit la București se pierd pe drum. Bucureștiul trebuie să înțeleagă un lucru!

Care domnule Turcoane?

▶ Bucureștiul trebuie să priceapă, că românii din Banat, sunt la ei acasă. Am tot respectul și față de românii din Italia și față de cei din Spania și înțeleg politica statului român pentru lupta drepturilor românilor din Spania, Italia etc, dar aici suntem pe pământul nostru, iar ei sunt emigranți economici.

Dar oamenii, populația românească de aici, sprijină inițiativele comunității?

▶ Da. Avem sprijinul populației, iar la fiecare festivitate unde am organizat-o a luat parte aproape întreaga comunitate. Lumea este dornică de a vedea manifestări din acestea ample; bănașenii sunt dornici să vadă românismul.

Cum credeți că se păstrează identitatea națională?

▶ Pentru păstrarea identității unui popor sunt necesari trei piloni: școala, cultura și biserica.

Dumneavoastră vă lipsește vreunul aici?

▶ Nouă nu ne lipsește, la noi singura problemă este respectarea drepturilor noastre și finanțarea manifestărilor noastre culturale.

Aveți un mesaj pentru cititorii jurnalului "Banatul"?

▶ În primul rând aș vrea să fie conșinși că e ușor să fii român în România, iar pentru conducerea Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, care ne găzduiește lunar o „Foaie”, în paginile revistei „Banatul”, mulțumiri frățești. Cred că aceasta o să fie pentru noi un ajutor mare și cred că prin această pagină o să trezim interesul și celorlalte primării din jurul frontierei pentru colaborare.

ISTORIA DINTRE PUNCTELE CARDINALE

● După cum a consemnat istoricul și cercetătorul vârșețean, Felix Mileker, primele atestări documentare despre Nicolinț datează din anul 1404, când localitatea se amintește sub denumirea de Szent Miklos. Felix Mileker susține că la începutul secolului al XV-lea, deci în acea perioadă, au existat două așezări cu denumirea de Szent-Miklos (una în comitatul Caraș). În anul 1698 se amintesc două localități, Nicolințul Mic și Nicolințul Mare, dar pe la sfârșitul stăpânirii turcești în Banat dispar ca denumire, pentru ca în anul 1717 să apară o singură localitate, Nicolinț. În anul 1723 unii locuitori din Cacova (actuala localitate Grădinari, Județul Caraș-Severin, România) au arendat de la Camera imperială suprafețe de pământ în hotarul Nicolințului, pentru ca în anul 1744 aceeași Cameră să permită la 40 de familii să se mute, din satul lor suprapopulat, în localitatea Nicolinț. Aceștia s-au stabilit pe teritoriul numit „Seliște”, la răsărit de Nicolințul-Mic, noului așezământ dând numele de Cacova Mică, Klein Kakova. La scurt timp, în 1746 au ridicat o biserică din lemn. Acest teren fiind mlăștinos și mereu inundat, în anul 1774 locuitorii din Cacova Mică se mută pe vatra Nicolințului Mare, care primește apoi denumirea de Nicolinț.

(va urma)

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Portret de suflet

Există „un loc proptit de tâmpla cerului unde se aud cuvintele florilor”, într-un astfel de loc, s-a născut prietenul meu Traian Jurchela. Și de atunci, el călătorește prin lume sub formă de cântec. Asemeni unui înțelept care numără mărgelile ploii, își alege cu multă, nevăzută de multă grijă, versurile cântecelor sale. Traian Jurchela s-a apropiat și de „doina orașului”, adică de romanță, fiind spre cinstea sa, unul din pușinii interpreți de muzică populară, care cântă romanța ca un domn, ca un domn de la oraș, adică o cântă, dincolo de umbra graiului popular. Acest artist, aduce cu fiecare prezență scenică, ofrandă cântecului românesc.

Vasile TODI

Traian Jurchela, nu Jurchelea, corect?
▶ Jurchela, fără vocala e, nu are ce căuta acolo.

Firul numelui dumneavoastră, până unde duce?
▶ Departe în neam, firul arborelui genealogic duce spre vreo 5-7 generații în urmă, la Ilidia, o așezare cu o istorie veche, de aproape 800 de ani de atestare documentară. Se pare că acolo este o istorie ușor contestată, dar ea este reală și cine contestă nu știe adevărul. Noi lășăm istoricii să-și facă datoria așa cum se cuvine.

În familia Jurchela, până la dumneavoastră, s-au născut numai băieți.

▶ Exact, numai eu am reușit să am o fiică.

Care se numește...

▶ Codruța Carolina Mureșan.

Profesor de fizică.

▶ Așa.

Eu întotdeauna m-am refugiat în copilărie

Cum se vede copilăria prin prisma unui om împlinit?

▶ Întotdeauna îți urmărești împlinirea și atunci când se împlinesc anumite etape din viața ta, cele mai frumoase clipe din gândurile tale, te opresc la copilărie. Eu întotdeauna, când am fost și necăjit și fericit, și am trăit stări de tot felul în viața asta, m-am refugiat în copilărie. Am fugit acolo unde nu erau griji, unde nu aveam de-a face cu o lume unori care nu mi se potrivește mie, o lume pe care nu am agreat-o întotdeauna.

Ați fugit mai des în copilărie decât în cântec?

▶ Am fugit și în cântec suficient de des și în copilărie la fel.

Când ați conștientizat că puteți fi un interpret al folclorului românesc?

▶ După Festivalul Hercules din 1972, de la Herculan. Au fost mai multe îndrăzneli până atunci și am cântat cu diverse ocazii, spectacole chiar la Casa de Cultură din Oravița, dar mai înainte cu un ansamblu din Reșița UCMR, apoi la Casa de Cultură din Reșița cu Nicolae Perescu, ce era proaspăt venit de la „Doina Banatului” din Caransebeș, demisionând de acolo pe motiv de pensie.

A însemnat mult Lae Perescu pentru dumneavoastră?

▶ Pentru începutul drumului meu în muzică, pentru mine a însemnat suficient. Eu zic că am pus niște baze împreună cu acest om.

Dar și pentru destinul cântecului bănățean?

▶ Absolut. Și Motoia Craia mi-a fost un prieten apropiat.

Cine este George Motoia Craia, pentru cititorii noștri mai tineri?

▶ El este cel mai minunat clarinetist pe care l-au avut Banatul și pe care-l are Banatul la ora asta. Desigur, școlii instrumentiști încearcă să copieze piesele acestui Motoia Craiu.

De unde era?

▶ Din Ciclova Română. Era un tip deosebit. Un țăran cu 7 clase, nimic mai mult, autodidact cu muzica, un tip citit, un om suficient de cult cu care puteai schimba orice subiect într-o discuție, legat de literatură, istorie. Avea un clarinet austriac, din lemn de abanos ce avea un ton aparte, catifelat, de filarmonică, studiat. El a fost profesor de clarinet prin însăși calitățile lui pe care le avea

▶ Maestrul alături de realizatoarea interviului.
Foto: Ovidiu BACINSCHI

TRAIAN JURCHELA

fără să aibă școală de muzică, fără Conservator, l-au numit pur și simplu profesor de clarinet la Școala de Muzică din Oravița, de unde au plecat câteva nume: Elena Drăgoi, Elena Marin, Corina Belcea – marea violonistă de la Curtea Regală de la Londra.

De ce lacrimați atunci când vă amintiți de Motoia Craia?

▶ Îmi provoci o lacrimă prin însăși întrebarea pusă. Motoia a fost un om special, un țăran de modă veche, cu caracter solid, un om cu har, care avea de sus har și oamenii aceștia sunt oameni deosebiți. Soarta, întâmplarea a făcut să ne întâlnim.

Dumneavoastră sunteți un om extrem de sensibil. Se trăiește greu într-un veac atât de agresiv?

▶ Absolut. Cred că secolul al XVIII-lea mi s-ar fi potrivit mai bine.

Sunteți, ca să mă exprim moromețian, nepotul lui „parizianu”, ce făcea bunicul dumneavoastră la Paris?

▶ Muncea. Era muncitor pur și simplu, pregătit de suprafețe ale mașinilor la o fabrică de automobile înainte de vopsire.

iestria doinirii, de la cine trebuie să plece un tânăr interpret?

▶ Modelele sunt foarte importante, dar și de la tine însuși.

Spușteți-mi vă rog câteva modele de dincolo de Traian Jurchela.

▶ Nu știu dacă aș putea face o recomandare. Sunt modele de urmat, la noi în Banat, aici. În vremea copilăriei mele aveam model pe Iosif Florentin, aveam model pe Ion Cristoreanu, aveam model pe Ion Luican, Dumitru Sopon. Acestea mi-au fost modele pentru că mie pur și simplu mi-au plăcut. Gusturile sunt împărțite. În vremurile pe care le trăim acum, tinerii își aleg modele... categoric au și ei model ales, după gândirea lor, după preferință, după educația din familie.

Nu vor rămâne aceleași pe care le-ați avut dumneavoastră?

▶ Ele ar trebui să se perpetueze în timp, să fie aceleași, să rămână modele de referință. Sigur se aduc modificări, se aduc îmbunătățiri. Se zice că „în autentic nu poți să schimbi”. Într-o culegere de folclor, într-o interpretare, părerea mea este că există acel simplu relevant că poți să aduci multe îmbunătățiri. Școala ajută și tot ea poate să strice în anumite situații, pentru anumite persoane.

Ce vă mâhnește astăzi, la întâlnirea cu tinerii interpreți de folclor, sau mă rog, cu realizatorii emisiunilor de folclor?

▶ Cu realizatorii nu prea am mare lucru de comentat. Mă abțin, deoarece din punctul meu de vedere, ceea ce se realizează, ceea ce se petrece acum în televiziunile care vor rating din lucruri comerciale, eu nu pot să numesc asta muzică nici populară și nici în alt fel. Muzica tradițională este aceea pentru care trebuie să muncești, să o culegi și să o aduci de la rădăcină și să nu umbli foarte mult acolo unde ai găsit, ele sunt florile care trebuie culese, aduse în actualitate. Nu este un izvor care se termină, ci el curge în permanență. Totdeauna s-a creat și în vremurile astea tulburi care au un conținut de deznădejde și de lucruri urâte, și acum se creează, există un frumos creat undeva într-un colț, într-o liniște și atmosferă eliberată de prea multe gânduri și prea mult stres. Am fost invitat în unele locuri de anumiți oameni, să mi se dea câte o strofă, câte două, câte o melodie și am fost receptiv la lucrurile astea și am dobândit lucruri frumoase. Le-am analizat după aceea, că pe moment nu-ți dai seama de valoarea unui fragment, a unei linii melodice. Ești tulburat de locul în care te afli, de lumea din jur, nu întotdeauna poți realiza întreg un lucru bun. Când vii acasă, îți dai seama de ce ai. Eu am gândit întotdeauna cu mintea unui țăran, așezat în locul lui.

Ați părăsit greu locul unde ați crescut pentru a veni în Timișoara?

▶ Foarte greu, chiar dacă nu e mare distanță, e o aruncătură de piatră și tot e greu pentru că la o anumită vârstă e ceva ancestral care te duce înspre locul unde te-ai născut. E nevoie de comunicare permanentă cu locul unde te-ai născut. Dacă nu vii să te încarci cu puțină energie pozitivă din locul unde te-ai născut, ești un om pierdut.

(va urma)